

Sygn. akt VIII U 1871/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2017 r. w Gliwicach

sprawy K. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w W.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W.

z dnia 19 września 2016 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu K. N. prawo do emerytury od 27 sierpnia 2016 roku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt. VIII U 1871/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 września 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. odmówił ubezpieczonemu K. N. prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił żadnego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, wobec wymaganego 15 – letniego okresu takiej pracy. ZUS wskazał, że do pracy w warunkach szczególnych nie zaliczył ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. Producent (...) od 3 sierpnia 1982r. do 31 grudnia 1998r., gdyż przedłożone świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach nie zawiera charakteru pracy ściśle wg wykazu, działu i pozycji Rozporządzenia rady Ministrów z 7 lutego 1983r. a podane stanowiska pracy nie są zgodne z powołanymi w zarządzeniu resortowym.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż posiada wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż w okresie od 3 sierpnia 1982r. do 11 października 1998r. był zatrudniony na stanowisku ślusarza w Fabryce (...) SA w Z., gdzie stale i w

pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na spawaniu palnikiem acetylenowo – tlenowym obudów ścianowych produkowanych dla kopalń. Od 12 października 1998r. zakład (...) SA przekształcił się w (...) Sp. z o.o. Producent (...) a ubezpieczony od 12 października 1998r. do 30 czerwca 2000r. wykonywał taką samą pracę jak w (...) SA. Ubezpieczony wskazał, iż charakter wykonywanej pracy może wykazać zeznaniami świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony K. N. urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął (...)

W dniu 19 sierpnia 2016r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 19 września 2016r. ZUS I Oddział w W. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych.

ZUS przyjął, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. posiada 26 lat, 9 miesięcy i 2 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonemu żadnego okresu zatrudnienia.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. Producent (...) od 3 sierpnia 1982r. do 31 grudnia 1998r.

Sąd ustalił, iż K. N. w okresie od 3 sierpnia 1982r. do 11 października 1998r. był zatrudniony na stanowisku ślusarza w Fabryce (...) S.A. w Z.. Zakład zajmował się produkcją obudów ścianowych dla kopalń. W tym czasie ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego w okresie od 5 lipca 1993r. do 3 sierpnia 1993r. i od 1 października 1993r. do 31 grudnia 1993r.

Ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku ślusarza. Pracował na wydziale spawalnico-konstrukcyjnym. Jego zadaniem było wytwarzanie obudów ścianowych dla górnictwa. Obudowa składa się z elementów metalowych. Pracowano w grupach 2-osobowych. Materiał był dostarczany na suwnicach przez inne osoby, po czym należało go przygotować. Ubezpieczony przygotowywał materiał, tzn. szlifował go szlifierką kątową. Materiał był zbudowany z metalu. Przy szlifowaniu trzeba było mieć fartuchy, getry, okulary, stopery do uszu. Był hałas, zapylenie, drgania. Następnie ubezpieczony dopalał elementy za pomocą palnika acetylenowo-tlenowego i wykonywał spawanie wstępne tj. krótkie spawy tzw. hefty polegające na szepianiu elementów spawarką elektryczną. W późniejszym okresie spawał półautomatami jednak dalej było to spawanie elektryczne. Niektóre krótkie spawy wykonywał już „na gotowo” tj. w formie ostatecznej. Następnie obudowę przewożono na stanowiska spawaczy, które znajdowały się na tej samej hali i którzy wykonywali długie spawy, spawali konstrukcje „na gotowo”.

Ubezpieczony pracował niekiedy przy remoncie starych obudów i konstrukcji, które przychodziły z kopalni do regeneracji. Polegało to na ręcznym oczyszczaniu obudów m.in. z rdzy przez wypalanie palnikiem, czyszczenie szlifierką. Pracownicy pracowali w dużym zapyleniu, hałasie i wysokiej temperaturze. Pracowali w maskach.

Powyższe prace wykonywał ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy od poniedziałku do piątku a nawet w soboty i niedziele, często w nadgodzinach. Były to prace w zapyleniu, wysokiej temperaturze, narażeniu na drgania.

Dalej Sąd ustalił, iż K. N. w okresie od 12 października 1998r. do 30 czerwca 2000r. był zatrudniony jako ślusarz w (...) Sp. z o.o. Producent (...) w Z.. Zakład ten powstał na bazie likwidowanego przedsiębiorstwa (...) przejmując część jego majątku. Zakład ten również zajmował się produkcją obudów ścianowych dla kopalń.

Ubezpieczony nadal pracował w tym samym miejscu co poprzednio i wykonywał dokładnie te same czynności co w (...) S.A. w Z. i w tych samych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd ustalił, że ubezpieczony posiada uprawnienia spawacza. Kurs podstawowy spawania elektrycznego odbył w okresie od 10 czerwca 1974r. do 21 lipca 1974r. Kurs cięcia tlenowego i grzania odbył w okresie od 10 lutego 1975r. do 24 lutego 1975r.

W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 30 czerwca 2000r. pracodawca (...) Sp. z o.o. Producent (...) w Z. wskazał, iż w okresie od 3 sierpnia 1982r. do 30 czerwca 2000r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku ślusarza wymienionym w dziale XIV, poz. 12 pkt 18 wykazu stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

W spornych okresach zatrudnienia zarówno w Fabryce (...) S.A. jak i w (...) Sp. z o.o. Producent (...) wraz z ubezpieczonym pracowali świadkowie J. K. i P. S.. Wykonywali taką samą pracę i pracowali na tym samym wydziale i na tej samej hali co ubezpieczony. Świadek J. K. pobiera emeryturę w związku z pracą w warunkach szczególnych. Organ rentowy uwzględnił świadczeni okres zatrudnienia w (...)ie i w (...)ie do pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony legitymuje na dzień 1 stycznia 1999r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 26 lat, 9 miesięcy i 2 dni.

Bezsporne było, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, książeczki spawacza (k.25026), zeznań świadków J. K. (nagranie z rozprawy z dnia 21 kwietnia 2017r. min. 8.05 i n. k.31) i P. S. (nagranie z rozprawy z dnia 21 kwietnia 2017r. min. 26.13 i n. k.31) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z dnia 21 kwietnia 2017r. min. 38.05 i n. k.31)

Odnośnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę jego twierdzeniom, które zostały potwierdzone przez zeznania świadków. Świadczeni pracowali razem z ubezpieczonym w spornych okresach zatrudnienia, regularnie stykali się z nim w pracy, bądź okresowo pracowali z nim na zmianie, posiadają zatem szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy. Nadto ZUS uwzględnił świadczeni okres zatrudnienia w (...)ie i w (...)ie do pracy w warunkach szczególnych. Zatem, mimo braku akt osobowych z (...) SA materiał dowodowy potwierdza charakter świadczeni przez ubezpieczonego pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 887 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącymi pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy nie uwzględnił mu żadnego okresu takiej pracy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporny okres zatrudnienia od 3 sierpnia 1982r. do 31 grudnia 1998r.

W tym czasie ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku ślusarza najpierw w Fabryce (...) SA w Z. w okresie od 3 sierpnia 1982r. do 11 października 1998r. a następnie po przekształceniu zakładu pracy w (...) Sp. z o.o. Producent (...) w Z. w okresie od 12 października 1998r. do 30 czerwca 2000r. Zakłady zajmowały się produkcją obudów ścianowych dla kopalń i w obu tych okresach odwołujący wykonywał identyczną pracę, w tym samym miejscu i tych samych warunkach.

W toku postępowania sądowego ustalono, iż w całym spornym okresie – za wyjątkiem okresu urlopu bezpłatnego (od 5 lipca 1993r. do 3 sierpnia 1993r. i od 1 października 1993r. do 31 grudnia 1993r.) odwołujący wykonywał pracę na wydziale spawalniczo-konstrukcyjnym w procesie wytwarzania obudów ścianowych dla górnictwa.

Obudowy ścianowe składały się z elementów metalowych, dostarczanych suwnicami przez inne osoby. Ubezpieczony przygotowywał materiał, tzn. szlifował go szlifierką kątową. Następnie dopalał elementy za pomocą palnika acetylenowo-tlenowego i wykonywał spawanie wstępne tj. krótkie spawy tzw. hefty polegające na szczepianiu elementów spawarką elektryczną. Niektóre krótkie spawy wykonywał już „na gotowo”. Następnie obudowę przewożono na stanowiska spawaczy, które znajdowały się na tej samej hali i którzy wykonywali długie spawy, spawali konstrukcje „na gotowo”. Niekiedy pracował przy remoncie starych obudów i konstrukcji, które przychodziły z kopalni do regeneracji. Polegało to na ręcznym oczyszczaniu obudów m.in. z rdzy przez wypalanie palnikiem, czyszczenie szlifierką. Pracownicy pracowali w dużym zapyleniu, hałasie i wysokiej temperaturze, w maskach.

Powyższe prace wykonywał ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy od poniedziałku do piątku, często w nadgodzinach a nawet w soboty i niedziele. Były to prace w zapyleniu, wysokiej temperaturze, narażeniu na drgania.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace są wymienione:

- szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne wymienione zostały pod poz. 78, działu III, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego,

- prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym wymienione zostały w wykazie A, dział XIV, poz. 12, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Odwołujący w spornym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wyłącznie prace w szczególnych warunkach, określone jak wyżej w Wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. Bez znaczenia pozostaje, że w trakcie pracy wykonywał różnego rodzaju prace wymienione w Wykazie A, bowiem wszystkie one łącznie składały się na jeden proces technologiczny.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 27 stycznia 2012r. sygn. II UK 103/11 (LEX nr 1130388), iż „pracownik, który u jednego pracodawcy w tym samym czasie (okresie) wykonywał różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach (wymienione w załączniku do rozporządzenia z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – wykaz A), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie powinien być pozbawiony uprawnienia do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaganego do emerytury na podstawie art. 32 ust. 1, 2 i 4 u.e.r.f.u.s.”

Bez znaczenia pozostaje, że ZUS zakwestionował treść wystawionego przez pracodawcę świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Reasumując należało uznać, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 –letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego nie była przedmiotem sporu. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE i na dzień wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagany wiek 60 lat.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od (...)tj. od ukończenia wymaganego wieku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek